

Оксана СУХОВІЙ,
Людмила ГНАТЮК,

Інститут філології Київського національного
університету імені Тараса Шевченка, Київ (Україна)

Oksana SUKHOVII,
Liudmyla HNATIUK,
Institute of Philology of Taras Shevchenko National
University of Kyiv, Kyiv (Ukraine)
o-o-s@ukr.net
ludagnatuk@ukr.net

Ключевые слова: кащенізм, жаргон
“падонкав”, социальная сеть, интернет-
форум, обсценная лексика, троллинг, языко-
вая субкультура.

Суховий О., Гнатюк Л. Кащенізм як субкультура в українській
інтернет-среде: язикові особливості.

Исследованы социальные и лингвистические особенности кащенізма как языковой субкультуры и одного из видов троллинга, определены причины распространения его в украинском информационном интернет-пространстве. На основе анализа контента социальных сетей, форумов и блогов доказано, что в настоящее время кащенізм в украиноязычном цифровом пространстве представляет собой отдельное культурное явление, характеризуется соответствующей лексической системой и методами активного словообразования. Параллельно с кащенізмом в украинской интернет-среде распространились другие, менее значимые, сленговые явления: “язык” ТВНников и жаргон “падонкав”. Они тоже оказали определенное влияние на стилистические и грамматические нормы общения в сети Интернет.

Постановка проблеми. Технологічні можливості Інтернету усунули найсуттєвіші перепони для спілкування – час (оперативність питання-відповіді) і простір (відстань). Це спричинило зміну комунікативної парадигми: писемна мова діалогів у соціальних мережах, чатах і на форумах все більше набуває характеристик усної через вироблення відповідних правил спілкування. Це використання графічних знаків і символів, скорочення (і спотворення) граматичних та синтаксичних конструкцій і, найголовніше, нехтування мовними (правописними) нормами. Причому таке явище варто сприймати не як ознаку неграмотності, а як специфіку комунікації¹.

Ще одна особливість писемного інтернет-спілкування – одночасна присутність у комунікаційному процесі практично необмеженої кількості осіб із різних країн. Таким чином воно набуває ознак колективного диспуту в реальному часі, що вимагає від учасників оперативного реагування на повідомлення опонентів й емоційне увиразнення своїх, пошук контрагументів та їх лаконічне висловлення, апелювання до інших учасників.

Але останнім часом конфронтація в соцмережах антагоністично різних світоглядів громадян з різних країн призвела до того, що емоційний складник інтернет-комунікації все більше набуває агресивного характеру й реалізується через новий, породжений Інтернетом, стиль спілкування – тролінг. Його функції: ініціювати безпредметний конфлікт між учасниками диспуту, зіштовхнути їх між собою, викликати взаємні образи та звинувачення, спотворити сприйняття інформації. Тролінг також є одним зі способів маніпулювання суспільною свідомістю, тож залежно від його репрезентантів вирізняють професійний (використовується окремим організаціями для пропа-

КАЩЕНІЗМ ЯК СУБКУЛЬТУРА В УКРАЇНСЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ: МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ

KASCHENISM AS A SUBCULTURE IN THE UKRAINIAN ONLINE ENVIRONMENT: LANGUAGE FEATURES

ганди певної ідеології в інтересах держави чи соціальної групи) і стихійний, представлений окремими особами².

Чи не найбільш деструктивним у комунікаційному середовищі Інтернету утворенням таких осіб, які виробили свої словотворчі правила, продукують специфічну лексику й способи провокативного спілкування у процесі тролінгу, є кащеніти, а також ТВНники разом із заснованим ними жаргоном “падонкав” (ще: “олбанська” мова).

Кащенізм виник у Росії в 1990-х рр., а незабаром поширився і в комунікаційному полі України. Був сприйнятий і адаптований, перетворившись на окрему субкультуру, із власною активною системою словотвору, проте так і залишився поза увагою вітчизняної лінгвістики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У чи не єдиній науковій публікації, де побіжно розглядається субкультура кащенітів, мотиви й причини цього явища аналізуються суто з позицій підліткової психології³. Але заслуговує на увагу ряд інших досліджень⁴, присвячених жаргонізмам⁵, мовним субкультурям⁶ і сленгу в соціальних мережах⁷, завдяки яким можна позиціонувати мову кащенітів в українській лінгвістичній системі. Однак автори сам кащенізм не виділяють як окремий, специфічний вид мовної презентації, а деякі його лексичні особливості, способи використання в комунікаційному середовищі розглядають як складники загалом мови інтернет-середовища. Досить детально способи виникнення нової лексики в соціальних мережах проаналізовано в праці Ю. Маковецької-Гудзь, проте авторка зосереджує увагу не так на лексичних утвореннях (основа кащенітської мови), як на використанні скорочень та невербальних знаків комунікації (вигуки, вживання

пунктуаційних знаків як символів, смайліків) та деяких замінників екстравінгальних (голосу, тембури, тональності) засобів⁸.

Стосовно довідникових праць, то кащенізми, елементи мови ТВНіків (особливо жаргон “падонкав”) уперше були зафіксовані в словнику Л. Ставицької⁹. Зазначимо, що пік формування цієї сленгової культури припадає на 2000-ні рр., її вербальна складова через форуми, чати швидко поширилася в комунікативному середовищі України, тож вона й була відображена у виданні. Проте авторка у передмові, аналізуючи цей вид лексем, не виділяє кащенізм як окреме явище, хоча й звертає увагу на високий відсоток суржiku й «сугто російський характер жаргонного слова-вживання»¹⁰.

Значно більше уваги цьому явищу приділено в російському мовознавстві. Причому кащенізм розглядається комплексно: як специфічна еративна гра, реакція одних учасників ехоконференцій у FidoNet на “антиорфографію” (особливо в “олбанській” мові) інших¹¹; як прийом джокінгу (створення свого, нерідко кумедного способу спілкування)¹²; як один із видів тролінгу (поряд з ельфінгом, булінгом, пранком, гномінгом, хобітингом та SEO-тролінгом)¹³. Попри це, ряд науковців хибно вважає, що із припиненням існування FidoNet, основного кіберпростору кащенізму, він практично замкнувся в межах одного сайту й перестав розвиватися¹⁴. Зауважимо, що кащенізм – це не просто набір специфічної лексики та поведінкових комунікативних норм, це насамперед своєрідна субкультура, яка виробила й сповідує власні принципи та правила дій в інформаційному середовищі, вийшла за межі колишньої любительської мережі й нині має свої веб-ресурси та потужний ареал поширення (соцмайданчики, чати, блоги, форуми).

Відсутність ґрунтовних досліджень із зазначененої проблематики в Україні пояснює С.Чемеркін, який наводить статистичні дані ВАК України за період 2000–2009 рр.: із захищених 739 дисертаційних досліджень (кандидатських і докторських) зі спеціальністі 10.02.01 (українська мова) лише одна була присвячена питанням функціонування української мови в Інтернеті – сленгу комп’ютерників¹⁵. Ще одна причина низької зацікавленості науковцями мовою Інтернету, на думку автора, – їхній вік: чим він більший, тим менше дослідник користується мережею. Тобто праці представлених переважно молодими дослідниками, а отже, маловідомими¹⁶. На доповнення автора зазначимо: щоб об’єктивно дослідити це явище, учений повинен також перебувати у відповідному культурному середовищі, навіть бути постійним учасником комунікативного кіберпростору. А це справді притаманно майже виключно особам молодшого віку. Ще одна причина дефіциту уваги науковців до маргінальних явищ інтернет-культури, на нашу думку, – це мовний пурізм, що набув поширення в соціумі у період становлення й формування української державності.

Мета дослідження. Зважаючи на викладене, метою статті є встановлення особливостей побутування лексики кащенітів, ТВНіків і жаргону “падонкав” в україномовному інтернет-середовищі.

Джерельною базою дослідження слугував украї-

нововний контент низки соцмереж (групи “Facebook” – facebook.com, “Twitter” – twitter.com), блогів (liveJournal.com, durdom.in.ua, repka.club), форумів та майданчиків для коментарів (m.lardi-trans.com, k.zao.com.ua, 4vlada.com, pravda.if.ua).

Виклад основного матеріалу. Кащенізм – спосіб мережевого спілкування, який характеризується провокативною, інколи ненормативною лексикою, деструктивним стилем (величезна кількість запитань, ігнорування актуальних запитань чи вмотивованих контраргументів, флуд, тобто беззмістовні фрази, які не мають стосунку до теми обговорення) і запереченням правописних норм. Виник у середині 1990-х рр. у Росії на ресурсах міжнародної любительської мережі FidoNet, яка на той час була альтернативою Інтернету (за ціновим фактором). Вона складалася з ехоконференцій, або ех (від англ. Echo Conference), які можна вважати попередниками сучасних форумів.

Слово “кащенізм” (як і “кащеніт”, тобто той, хто користується цією “мовою”) походить від назви Психіатричної лікарні №1 ім. Петра Кащенка (Москва). Спочатку явище побутувало, як вважається, у локальній ехоконференції згаданої лікарні як своєрідний вид мовної гри серед учасників¹⁷. Суть її зводилася до словесних перепалок між собою або цькування тих, хто випадково потрапляє на “еху”. Згодом, зі збільшенням кількості прихильників, а також із розробкою власних принципів і правил спілкування, було створено другу конференцію, вже із загальним доступом. Попри те, що мережа FidoNet, через удосконалення й поширення Інтернету, втратила свою популярність і фактично зникла, кащенізм як “ідея” була підхоплена багатьма представниками молодіжних угруповань, тож він трансформувався у своєрідну субкультуру.

Ця “мова” зародилася в Росії насамперед як гра, проте нині вона існує як самостійний вид психологічного впливу через специфічні лінгвістичні й стилістичні засоби, як головний інструмент “армії тролів” для масштабного цькування й провокацій у віртуальному середовищі політичних опонентів¹⁸. Через це кащенізм нерідко ототожнюють із тролінгом, або ж вважають найнебезпечнішим його видом.

Принципи кащенізму, його протестний характер, ігровий складник, а також певний відтінок загадковості й романтики імпонували молоді. Тож згодом явище, поширившись за межі РФ, набуло своїх прихильників і в Україні. У середині 2000-х рр. (імовірно 2007 р.) було створено сайт durdom.in.ua (ДД – “ДурДом”), так само з відповідним “лікарняним” ухилом (підробрики “Пациєнти”, “Персонал”, “Санбюлетень”); 2009 р. – україномовну онлайн-енциклопедію “Файна меморія” (ukrmemoria.com) кащенітського спрямування, за структурою й стилем статей майже ідентичну російській “Луркмор’є”. Учасники прописали свої правила (фактично статут спільноти) спілкування, поведінки у соцмережах та на форумах, ставлення до окремих політичних сил та представників інших національностей, також зазначили певні мовні норми написання своїх статей і західок (т.зв. IMХО). Таким чином сформувалося українське (й україномовне) угруповання кащенітів, тролінг яких спрямований на оборону ідеологічних інте-

Українська мова

речів своєї країни.

Кащенітська мова підпадає під ряд уже розроблених класифікацій словотворчих методів сленгу (наприклад, О. Ясінська¹⁹). Однак, на відміну від інших жаргонних утворень, тут ранжуються свої пріоритети в продуктивності.

1. Еративи. Кащенізм в українському кіберпросторі широко представлений спотвореною лексикою, зазвичай за принципом “як чується, так і пишеться”. Це загалом один із головних принципів його побутування: *допускаючя, хоця* (хочеться), *тирнет* (інтернет), *ненашими буквами*; *громатека* (граматика). Також популярні гібридні форми (із суржиком): *читверг; получайця; ніпадецьці; в атвєтє; афтирь* (автор); *шоп жизнь утруднить*.

2. Суржик. В українській мові цей словотвірний вид найпродуктивніший, адже кащенізм є феноменом російськомовного середовища. Крім того, велике значення в його використанні мало те, що більшість поданої в соцмережах інформації російськомовна (станом на 2009 р. – 85%)²⁰. Проте суржик в україномовній версії кащенізму обов’язково має пейоративний (переважно зневажливий) відтінок: “Нерідко <...> чужомовність підсилює іронічне, сміхове начало, закладене в цій лексиці”²¹. А використання іншомовного слова є навмисним, щоб висміяти, принизити предмет розмови або ж vis-a-vis: *кандідатура, канешина; среєтв; путьом; ми друзья!*; *Це важно; Ale і однако!*; *Притиндуватъ пошитио невозможно; Сегодня носіт адідас, а завтра Родіну прадаст;* *Просто почіркатъ; Русизми і прочі вольності; Ale не ризкуйте здря: могут і ни понять.*

3. Компліяція слів чи частин із різних слів. Використання інших ігрових прийомів. Доволі продуктивний спосіб словотвору. Зазвичай використовується семітська тематика: пацієнт – *поцієнт*; патріоти – *поцріоти* (з ідиш *поц* – ұн – чоловічий статевий орган) – для іронічної й негативної характеристики людини; тореадор – *тораадор*; Фейсбук – *Пейсбук; Мойше* (може) *погойворимо?* (івріт. *гої* – ю народ).

4. Використання інших ігрових прийомів (перестановка, додавання, вилучення, зміна букв, написання разом кілька слів чи розподіл на дві частини одного) для створення додаткових конотацій: *она-німка; зряплата; історик-оборзеватель; інженерг; блазнюка-клона; Батросян* (Є.Петросян, телекомік. Прізвище спотворено з додаванням частини від “батрачти”); *Не-не, я в ПРИБЮТ ні ногой!* (виділення абревіатур політичних партій у контексті негативного значення “приб’ють”); *Мамадараагая!; Хто-та* (хтось).

5. Калька (підпорядкування українській фонетиці) та напівкалька (підпорядкування українській граматиці), переважно з англійської мови: *фрік* (freak) – на позначення або представника відповідної субкультури т.зв. фриків, або людини, що зовнішнім виглядом дуже вирізняється з-поміж інших; *меседж* (message) – повідомлення, певна думка; *геймер* (gamer) – фанат комп’ютерних ігор, гравець; *мем* (mem) – одиниця інформації: ідея, символ, образ, концепт. Сюди ж можна віднести й уживання кальок-абревіатур: *омз, шо за бреєд?* (позначення здивування, від англ. OMG – Oh My God); *LOL* (позначення нестримного сміху,

аналог ТВН-суржiku “ржунімагу”; від англ. laughing out loud); *ІМХО* (на мою думку, від англ. IMHO – in my humble opinion). На відміну від побутування абревіатур у російськомовному кащенізмі, в українському багатьом із них властива словозмінна парадигма (використовується авторами для надання іронічності тексту): *I мені не по імху, як це імхо імхуватиметься імхунутими колегами по ДД з іх матъорим досвідом імхування.*

6. Фразеологізми. Було зафіксовано лише один фразеологічний вираз: *грабувати коровани*. Ще у 1990-х рр. він був помічений кащенітами в листі одного любителя комп’ютерних ігор, в якому описувалася бажана гра. Безграмотність автора, а також стилювa кумедність тексту сприяла поширенню цієї сполуки серед учасників ігрових форумів та чатів для позначення незрозумілої функції якогось пристрою (програми), непередбачуваності чи неясності щодо подальших дій: *Що ми будемо робити завтра ввечері, знову завойовувати світ?* – *Підемо грабувати коровани!*

Слови-кащенізми не підпадають строго під певний класифікаційний вид, навіть більше: майже всім властиві ознаки кількох. Найпродуктивніша ж група тих, які являють собою гібриди еративу й суржiku.

У субкультурі кащенітів також вироблені свої особливі правила ведення диспути у полеміці. Саме вони й становлять основу ефективного тролінгу. Хоч це питання й виходить за межі лінгвістики, але комунікативна поведінка кащенітів на інтернет-майданчиках та її словесне забезпечення становлять єдиний комплекс. Тому варто хоча б оглядуворткнутися цієї проблематики.

Кащенізм не схвалює використання ненормативної лексики, навпаки, одне з правил “вищого рівня” тролінгу – бути чесним і коректним. Тому для досягнення своєї мети тролі використовують набір засобів психологічного маніпулювання й прийомів логічної побудови тексту, які спрямовані на створення провокативної ситуації в середовищі диспути, націковування одних учасників на інших. Серед цих способів – актуалізація під час полеміки тем, які болісно сприймаються суспільством (антисемітизм, гомосексуалізм, фашизм, націоналізм); нестандартна вербалльна поведінка з метою викликати негативну реакцію в співбесідника чи групи осіб²²; апелювання до неіснуючих авторитетів чи оперування брехливою інформацією.

Завдання троля – “зачепити” співбесідника за допомогою своєрідних мовних “гачків”. Загалом провокація – це єдина його стратегія, яка може бути реалізована низкою тактик²³.

Щодо стилю спілкування у соцмережах, цілей і принципів кащенітів, то досить влучно їх описав у романі “Спектр” С.Лук’яненко, який свого часу став жертвою їхніх нападок.

Найбільша небезпека такого тролінгу в тому, що величезні групи його представників “маскуються” під друзів перед іншими учасниками форумів (особливо політичних) чи соцмереж. Але своїми наступними діями намагаються максимально скомпрометувати “однодумців” та спотворити їхню інформацію перед опонентами. Саме такі тролі,

“перефарбовані” під патріотів, зіграли вирішальну роль у створенні негативного образу українця – такого собі недалекого, примітивного, простакуватого, але агресивного “бандерівця”. Кащеніти й ТВНники були задіяні як технологічні елементи в алгоритмі психолінгвістичного маніпулювання суспільною свідомістю в Україні. “Росія – єдина країна у світі, яка використовує так званих тролів для маніпуляції суспільною свідомістю”, – зазначають Д. Волчек і Д. Сінділар, покликаючись на “Financial Times”²⁴.

Інше мовне явище в цифровому середовищі, яке розвивалося паралельно з кащенізмом, – сленг ТВНників (від перших літер ТУТ.ВСЕ.НАСРЕМ – назва ехоконференції у FidoNet; записується латиницею). Це локальне угруповання було створене 1994 р. й спочатку займалось інтернет-хуліганством. Але згодом провокативний стиль спілкування й специфічна лексика поширилася в Інтернеті. Їхня “мова” насищена ненормативною й спотвореною лексикою, характеризується “антиправописною” політикою. Спосіб спілкування агресивний, спрямований на образу учасників он-лайн диспуту, відволікання їх від предмета розмови, що врешті зводить раціональність спілкування нанівець.

Саме сленг ТВНників став основою жаргону “падонків” – мовного стилю в Інтернеті. Він характеризується перетворенням тексту на суцільний ератив і суржик (Харків – *Харкафф*; коментарі – *каменти*; давай – *дафай*; сміюся – *ржунімагу*), особливо ж – насиченням мови обсценною лексикою. Цей сленг через низку “власних” сайтів проник із російської в українську мову молодіжних субкультур і свого часу справив значний вплив на розвиток мовних штампів у соцмережах і блогах.

Висновки. Кащенізм, який від початку сформувався в любителській мережі FidoNet як сухо російська мовна субкультура, поступово набув поширення в українському комунікативному просторі. Цьому сприяв насамперед білінгвізм, зокрема, значний відсоток російськомовних учасників соціальних мереж та інших майданчиків для інтернет-спілкування. Проте з часом, сприйняття у деяких молодіжних угрупованнях, кащенізм асимілювався в україномовному просторі й набув нових ознак. Російська лексика була піддана структурним і стилістичним змінам відповідно до норм української мови, окрім існуючих принципів словотворення виники нові, спрямовані переважно на наповнення словоформ додатковими значеннями. Як і в Росії, кащенізм в Україні теж перетворився на один із видів тролінгу, проте його методи словотвору, принципи й особливо змістовне наповнення цієї субкультури значно виразніше характеризуються ідеологічною складовою.

Перспективи подальших розвідок. Аналіз цього мовного феномену як репрезентанта своєрідної субкультури в онлайн-середовищі України тільки розпочато. Явище стрімко розвивається не лише в лінгвістичній, а й у соціальній площині, активно поширюється й набуває популярності в молодіжному інтернет-контенті. Тож проблематика виходить за межі сухо мовознавства й стає об’єктом міждисциплінарного дослідження (соціо-, психо-, політична лінгвістика, філософія мови).

References:

1. Chemerkin S.H. Efekt usnoi komunikatsii v movi Internetu / S.H. Chemerkin // Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu “Ostrozka akademiiia”: Seria “Filolohichna”. – 2008. – № 9. – S. 340–349.
2. Taranya Iu. Bazovyi antytrollynh [Elektronnyi resurs] / Yulyia Taranya // MIC: Medya, Ynformatsyia. Kommunykatsyia. – 2015. – № 14. – Rezhym dostupu: <http://mic.org.ru/14-nomer-2015/503-bazovyy-antitrolling>.
3. Zinchenko O.V. Psykhoholichna kharakterystyka internet-trolinhu i fleimu u pidlitkovomu vitsi / O.V. Zinchenko // Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnogo universytetu im. T. H. Shevchenka. – 2012. – Vyp. 103. – T. 1. Seriia: Psykhoholichni nauky. – S. 124–127.
4. Havrashenko O.V. Funktsionuvannia zharhonu v suchasnomu publitsystychnomu dyskursi / O.V. Havrashenko // Upravlinnia rozvytkom. – 2013. – № 15 (155). – S. 48–50.
5. Soboleva Y. Zharhonyzatsyia sovremennoho medya-politycheskoho dyskursa / Yryna Soboleva // Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Linhvistyka. – 2009. – Vyp. IKh. – S. 353–356.
6. Biletska O.O. Movni subkultury suchasnoi molodi Ukrayini / O.O. Biletska // Kultura narodov Prychernomoria. – 2012. – № 225. – S. 157–162.
7. Makovetska-Hudz Iu. Ukrainska mova u sotsialnykh merezhakh / Iu. Makovetska-Hudz // Movni i kontseptualni kartyny svitu : zbirnyk naukovykh prats. – 2014. – Vyp. 47. – Ch. 1. – S. 658–663.
8. Ibid. – C. 660.
9. Stavytska L. Korotkyi slovnyk zharhonnói leksyky ukrainskoi movy / L. Stavytska. – K. : Krytyka, 2003. – 336 s.
10. Ibid. – C. 15.
11. Kallystratydis E.V. Yhrovy transformatsyy uzualnogo slova v ynetrnet tekste / E.V. Kallystratydis // Yzvestyia YuFU. Fylolohicheskie nauky [Rostov n/D]. – 2012. – № 4. – S. 125.
12. Sukhanova T.N. Yhry v Runete: “Balahan trolley” (k voprosu o vzaymosviazy novykh y tradytsyonnykh form yhrovoho povedenia) / T.N. Sukhanova // Funktsionalno-strukturalnyi metod P.H. Bohatyreva v sovremennykh yssledovaniyah folkloru : sbornyk statei y materyalov. – M. : Hos. ynstytut yskusstvoznania, 2015. – S. 263
13. Stroytelev N.M. Proyskhozdenye y evoliutsiya trollynha: ot provokatsyonnoho rechevoho povedenya do subkulturnoho fenomena / N.M. Stroytelev, N.A. Saburova // Uchenye zapysky TOHU. – 2016. – № 3. – T. 7. – S. 107.
14. Ynternet-kommunykatsyya kak novaya rechevaya formatsyya : koll. monogr. / nauch. red. T.N. Kolokoltseva, O.V. Lutovynova. – M. : FLYNTA ; Nauka, 2012. – S. 224.
15. Chemerkin S.H. Prychyny nyz'koho rivnya doslidzhanosti ukrayins'koyi movy v Internetti / S.H. Chemerkin // Ukrayinoznavstvo. – 2011. – # 1. – S. 136–138.
16. Ibid. – C. 136–138.
17. Kashchenyzm [Elektronnyy resurs] // Lurkomor'e: elektronnaya entsyklopedyya. – Rezhym dostupu: <http://lurkmore.to/Kashchenyzm>.
18. Seddon M. Documents Show How Russia's Troll Army Hit America [Elektronnyy resurs] / Max Seddon // BuzzFeed News. – Jun. 2, 2014 – Rezhym dostupu: <https://www.buzzfeed.com/maxseddon/>
19. Yasins'ka O.V. Komp'yuternyy element v aspekti linhvistychnykh doslidzhen' / O.V. Yasins'ka // Naukovyy visnyk Volyn'skoho natsional'noho universytetu imeni Lesi Ukrayinky. – Luts'k, 2009. – # 5. – S. 235.
20. Makovets'ka-Hudz' Yu. Ukrayins'ka mova u sotsial'nykh

Українська мова

- merezhakh / Yu. Makovets'ka-Hudz' // Mовні і контекстуальні картини світу : збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 47. – Ч. 1. – С. 659.
- ²¹. Stavyts'ka L. Korotkyy slovnyk zharhonnogo leksyky ukrayins'koyi movy / L. Stavyts'ka. – K. : Krytyka, 2003. – S. 15.
- ²². Ynternet-kommunykatsyya kak novaya rechevaya formatsyya : koll. monogr. / nauch. red. T.N. Kolokol'tseva, O.V. Lutovynova. – M. : FLYNTA ; Nauka, 2012. – S. 222.
- ²³. Stroytelev N.M. Proyskhozdenye y evolyutsyya trollynha: ot provokatsyonnoho rechevoho povedenyya do subkulturnoho fenomena / N.M. Stroytelev, N.A. Saburova // Uchenye zapisky TOHU. – 2016. – №. 3. – Т. 7. – S. 106–106.
- ²⁴. One Professional Russian Troll Tells All [Elektronny resurs] / By Dmitry Volchek and Daisy Sindelar // Radio Free Europe. – 20 March 2015. – Rezhym dostupu: <http://www.rferl.org/content/how-to-guide-russian-trolling-trolls/26919999.html>

Sukhovii O., Hnatuyk L. Kaschenism as a Subculture in the Ukrainian Online Environment: Languages Features. The social and linguistic features of Kaschenisms were investigated as a language subculture and one of the type of trolling, also were defined causes of its spreading in the Ukrainian information space of the Internet. By analyzing the content of social networks, forums and blogs was proved that today in the Ukrainian-Kaschenism digital environment there is a special cultural phenomenon that characterized by the relevant lexical system and active methods of word formation. The other less significant slang phenomenon as EHD-language, Slang of "Scum" had also spread simultaneously with Kaschenisms. This also has made some influence on the stylistic and grammatical rules of communication on the Internet. Most of words-kaschenizms in the Ukrainian language refer to the scomfull lexis. Also a very productive class is surzhyk (borrowed words from Russian language). Another big group of words is created by using different methods of compilation of words or their parts. All these techniques are made to create provocations on forums and blogs. It means that as well as in Russia, in Ukraine the kaschenizms vocabulary turned into a type of trolling. But the methods of words creation, principles and contents of this subculture in Ukraine characterized by a strong ideological direction and national style.

Key words: *Kaschenism, Slang of "Scum", social network, Internet forum, obscene vocabulary, trolling, language subculture.*

Суховій Оксана – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Кіївського національного університету імені Тараса Шевченка. Має близько 50 наукових і навчально-методичних праць, серед них – публікації в 7 країнах за межами України. Наукові інтереси: історія української мови, історична та сучасна фразеологія, етнолінгвістика, українська діалектологія, старослов'янська мова.

Sukhovii Oksana – PhD in Philology, Assistant Professor of Department of Ukrainian Language and Applied Linguistics of the Institute of Philology of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Published in the foreign and domestic scientific periodicals, author and co-author of scientific monographs, textbooks (total publications of about 50 scientific and educational works, among them are published in 7 countries abroad the Ukraine). Research interests: history of Ukrainian language, history and modern phraseology, ethnolinguistics, Ukrainian dialectology, Old Slavonic language.

Гнатюк Людмила – студентка Інституту філології Кіївського національного університету імені Тараса Шевченка. Сфера наукових інтересів: жаргон, мова молодіжних субкультур в інтернет-просторі України, особливості міжмовної інтеграції в молодіжному середовищі, психолінгвістичні методи маніпуляції суспільною свідомістю в соціальних мережах, блогах і на форумах, тролінг.

Hnatiuk Liudmyla – student of the Institute of Philology of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Her research interests: jargon, the language of youth subcultures in the Internet space of Ukraine, especially interlingual integration among youth, psycholinguistic methods of manipulating public opinion in social networks, blogs and forums, trolling.

Received: 10-11-2016

Advance Access Published: December 2016

© O. Sukhovii, L. Hnatiuk, 2016